

Uganka.

Priobčil *Silvester Savski.*

Doma imam čudno miško. Če jo primem za rep in jo vržem čez streho, imam še vedno rep v rokah. — Kaj je to?

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev zastavice v podobah v 1.-2. št.

Ljubljana je slovenska prestolica.

Prav so jo rešili: Pikica Predaličeva, učenka v Metliki; Jakica in Marija Ganglovi v Ljubljani; Hilda Skrtova v Radovljici; Demeter Skok, učenec v Domžalah; Marija in Vida Bezeljakovi; Franc in Janez Bohinec, Stročja vas pri Ljutomeru; Alojzij Pungertič, Alojzij Jaklič in Josip Katič, učenci mešč. šole v Krškem; Anča in Kata Absečevi, Nana Kočevarjeva, Mina Butala, učence v Petrovi vasi v Beli Krajini; Anton Skrjanec, Vekoslava Rauterjeva in Vekoslava Lačnova, učenec in učenki v Cezanjevcih pri Ljutomeru; Stanko Rajh, učenec v Ljutomeru; France in Tonček Jandl, učenca v Ljutomeru; Franc Kogej, učenec mešč. šole v Krškem; Stanko Guštin in Albin Damjan, realca v Ljubljani; Dušan Ceh, učenec v Ljutomeru; Fran in Martina Kunaver na Selu, Gorenjsko; Josip Skubic, učenec mešč. šole v Krškem; Anka Veisensteinerjeva, učenka mešč. šole v Krškem; Henrik Torkar, Bogomir Solar, Ivan Janežič, učenci v Kranju; Dragica Šmidova, učenka v Škofji Loki; Maks Strmecki, Přemysl Pacák, Alojzij Šifo, Marija Jerasova, Ida Kojančeva, Marija Levičarjeva, učenci in učenke IV. razr. ljudske šole v Krškem; Ivan Rozman, učenec IV. razr., Stražišče št. 144; Minka Maliževa, učenka v Radovljici; Vinko Šorli, učenec na Rupi pri Kranju; Spanko in Slavica Eržen v Radovljici; Josip Munič, gimnazijec v Kranju; Ivan Engelman in Nestor Marn, učenca IV. razr. v Kranju; Majda, Breda, Alenčica Gabrove, učenke v Škofji Loki; Ivan Grilc, učenec IV. razr. v Kranju; Leskovar Janez, Mlakar Štefan, Franc Rak, Mlakar Maks, Fink Rudolf, Lesjak Alojzij, Martin in Janez Razboršek, „Zvončkovi“ naročniki na Prihovi pri Konjicah; Darica Sitarjeva, učenka 5. razr. Lichtenurnovega zavoda v Ljubljani; Justa Pogačarjeva, Kata Pogačarjeva in Štefan Pogačar v Radovljici; Nadinka Potočnikova v Kranju; Branko in Medana Bezlaj v Šmartnem pri Litiji; Vida in Bogdan Vivoč v Sevnici ob Savi; Marija Sotlerjeva v Krškem; Ciril Grilc, Žapuže pri Lescah; Rudolf Stroj, učenec v Radovljici; Nataša, Sonja in Živko Lapajnetovi v Kamniku; Milena Zamperlova, učenka v Radovljici; Ciril Kočevar in Edvard Meze, realčana v Ljubljani; Božena Muchova in Božena Jelenčeva v Metliki.

Jablane, hruške in druge cepé . . .

Na 78. strani današnjega „Zvončka“ proučujemo podobo cvetočega jabolčnega grmiča, starega deset let. Prelep je pogled na tako divresce, ki ga je dobrotna pomlad vsega obsipala z nežnim, bogatim cvetjem! Ali si morete misliti kaj lepšega? Duša se raduje človeku ob toliki krasoti! Beseda je ne more opisati; oko jo mora videti, srce občutiti! Kako si želimo učkati jeseni, ko nam bo mogoče zrela jabolka trgati z vej! Bog daj dobro leto! — Čujte, dragi moji, moje besedo: Zanimajte se za sadno drevje, za sadjarstvo! Vsak bosopetnik je lahko že sadjarček, če ravna in čuva divresce, kakor mu velevala izušena beseda učitelja, očeta, strica, deda, starejšega brata. Kdor se pa čuti že

bolj pametnega in samostojnega, ta se loti proučevanja sadjarstva ter oskrbuje na lastno roko in po svoji pameti sadni vrt. Sadni vrt — čast in ponos vsaki hiši! Le jemljite v roke časopis „Slovenski Sadjar“, ki izhaja v Ljubljani — na leto stane 8 K — in ga pazno prebirajte! Koliko pametnih naukov in modrih nasvetov dobite v njem! In pa — kako moško se nosi sadjar, ko ogleduje drevo ob drevesu, ki jih je njegova večša roka negovala, a nad njimi je dobrotno sijalo visoko, visoko nebo! Bog daj srečo, ljubi moji sadjarji in sadjarčki! In kadar bodo jabolka zrela in kadar bodo hruške zrele — ej, ne pozabite name: povabite me na sladko južino! — Hvaležen vam ostanem vse žive dni in vedno bom mislil na vas!

Modest.

Vesna prihaja!

Pred kočo sedi stara babica. Solnčni žarki bežajoče sijajo na sključeno ženico. Krog nje pa sede na nizkih stolčkih njeni vnuki od trebušnega Jurčka, ki nosi še krilce, do Miha, ki že trga hlače v šoli. — Babica pripoveduje: „Da, moji malčki, kmalu, kmalu bo jezdil tod čez ravan zeleni Jurij! O, kako bo lep! Belega konjiča jaha. Nosi dolg, dolg zelen plašč, tako dolg, da ovije z njim hrib in plan. — To je dvorjan kraljične Vesne. — Kmalu za njim pa pride s toplega juga, kjer rastejo pomaranče, datlji in ne vem kaj še vse — Vesna! — Na zlatem oblaku plava skozi jasni zrak nad sinjim morjem, dokler ne stopi na kopno zemljo. Krog nje se poigravajo pisani metuljčki, in žgoleče ptičice ji delajo kratek čas. Krasn! zlati lasje ji obdajajo milo se smehljajoče obličje. Dolge kite so povite z lesketajočimi se biseri. Njena obleka je sešita iz rožnatih peresec. Tenčica, posuta s pisanimi rožicami, ki ji ovija lepo glavo, plava kakor meglica za njo. Venomer se vsipajo z nje zvončki, trobentice in druge pomladne cvetke. Časih ji obvisi pajčelan na kakšnem grmu, in glej — o, čudo, že se razcvitajo na njem najlepše rože! Kadar sklone kraljična glavico, se vsujejo z njenih las biseri in se leskečejo na zeleni travi, na pisanih rožicah. — Kristalnim potečkom odklene z zlatim ključkom vrata ledenega gradu, kamor jih je zaprla stroga zima. Razposajeno se vijajo kakor srebrne veržice čez poljane. Ob njihovem robu pa rastejo vitke breze in ogledujejo v prozorni vodi zelene plašče, ki jih je vanje ovitla Vesna. Čebelice veselo srkajo med iz cvetnih čašic. Mravljice zapuščajo in dolgih procesijah svoje utrjene gradove. Veliki pajki pa predejo srebrne mreže, ki sede nanje Vesna tedaj, ko prehodi in osreči vse dežele. Lahen vetrič jih bo potem vzdignil in ponosel lepo kraljično Vesno čez sinje morje nazaj na solnčni jug!“

Končala je babica pripovedko, in solza ji je spolzela po velem liku. Spomnila se je pomlad! svojega lastnega življenja. —

Drúgega dne pa je pogledal Mihec tja na goro — bila je vsa zelena! „Jej, glejte!“ je zaklical, „danes ponóči pa je zares jezdil tod zeleni Jurij!“ — „Aaaa!“ je vzkliknila vaška otročad in strmeč gledala tja proti gori. Malemu Jurčku pa je od samega začudenja padel iz ust lesen konjiček, ki je nanj pravkar piskal. Vtaknil je prst v usta in gledal — gledal. — Mihec je vzel pisano piščalko in zagodel tako veselo, da so se prijele dekline in dečki za roke in zarajali po zeleni trati med pisanim cvetjem. —

Da — sedaj je zares prišla Vesna!

Marica Schwabova.

Šolska zobna bolnišnica na vozu.

Vodja dortmundske šolske zobne bolnišnice (klinike) je uvedel potujočo zobozdravnišnico. To je še tincepol metra dolg in poltretji meter širok voz, ki vsebuje v svoji notranjosti vse, kar sodi k zobni kliniki; prostora je toliko, da delajo notri obenem lahko tri osebe: vodja, asistent in pa pomočnica. Velika okna na levi strani in svetilnice z žarnim špiritom skrbijo vedno za zadostno razsvetljava. Seveda se da voz tudi kuriti. Ta novost na polju zobozdravništva je zlasti važna za namete, kjer se ljudje tako malo menijo za gojitev zob. Šolski otroci na kmetih so časih prav oddaljeni od zobozdravnika in ga morejo le redkokdaj obiskati. Zato pa so nastavili v Hanovru posebnega šolskega zobozdravnika, ki mora vsaki dve leti preiskati vse šolske otroke v občinah na kmetih. Da to nalogo lažje vrši, si je nabavil zobozdravnik avtomobil, ima s seboj razložljiv operacijski stol, vrtilni stroj in drugo potrebno pripravo; otroke zjutraj preišče, popoldne pa že operira. Potujoča klinika je seveda še večji napredek.

Naša deca med brati Hrvati.

V dobi vojne je bilo po Hrvatski in Slavoniji na prehrani skupno 16.618 otrok, in sicer: iz Istre 2081 otrok, iz Dalmacije 1641, iz Bosne in Hercegovine 12.406, iz Slovenije 491 otrok. — Hvala vam, bratje, v imenu vsch teh, ki ste jih očuvali pred smrtjo gladú! — Mnogo te dece — posebno iz zasedenih primorskih krajev — je še danes na prehrani med brati Hrvati.

Smrt starega junaka.

Dne 17. marca t. l. je v Trsteniku umrl sloviti hercegovski vojvoda iz vstaje leta 1875. proti Turčiji in leta 1882. proti Avstriji — serdar Pero Tunguz. Pokojnik je veljal poleg svojega strica, pokojnega vojvode Stojana Kovačevića, kot najboljši junak v Hercegovini. Rojen je bil v Nevesinju leta 1847. V svojem 17. letu je uskočil v Črno goro, kjer je organiziral četo. Tej je potem dvanajst let načeloval v pohodih po Bosni in Hercegovini. Po ponesrečenih vstajah se je moral z družino umakniti v Črno goro, se je nastanil v Nikšiću in ostal ondí vse do leta 1910.; tedaj se je preselil v Beograd. Ob nesreči leta 1915. se je 70 letni stavec s srbsko vojsko umaknil iz domovine preko Albanije, bil potem na Francoskem, odkoder se je vrnil v Solun, kjer je dočakal osvoboditev domovine. Sedaj se je tudi sam napotil v svoje rojstno mesto Nevesinje, da bi ondí sklenil burno življenje in se odpotil v domači zemlji. Pa mu ni bilo dano. Na potu se je prehladil in

umrl. Njegovih ostankov ne krije sicer domača zemlja, pač pa bratska srbska, ki je zanjo prelival svojo kri.

Slīčica iz krčme.

Koncem vasi stoji krčma z napisom: „Danes za denar, jutri pa zastonj!“ — Pravijo, da je razsajala v tej hiši taka kolera, da sta od dveh sester do ene umrli obe.

V krčmo pride sosed Upek ter si naroči četrtrinko vina. Gostilničarka natoči vina ter ga postavi gostu na mizo. Četrtrinka pa je bila napolnjena slabo. Upek opazi primanjkljaj ter gostilničarko opomni na to. „E, kar zamiži, pa bo!“ se odreže gostilničarka.

Prerekala bi se morda Upek in gostilničarka še nadalje, da ni baš v istem času primaruhal nov gost ter sedel v kot za peč.

Novodošlec bi človek prisodil, da prenaša že kakih petdeset let krž na svojem hrbtu. Na glavi je imel trd klobuk nemara že iz prejšnjega stoletja, do kolena dolg, razcapan suknjič, srjace nič, spodnje hlače za zgornje in pod pazduho sveženj vsakovrstnih cap. Vaška deca se mu ni rogala nemalo, kadar jo je pogledal s postrani držéčo se glavo in s škilavim levim očesom. Ponekod so mu rekali Hete Pepa-pu, drugod pa France. Hodil je od hiše do hiše, iz kraja v kraj, se bal orožnikov in bil malo udarjen.

France si je naročil šilec žganja, v duško izpil, plačal ter odšel.

Gostilničarka je videla to pot prvič Franceta. Upek pa, ki je prišel kot konjski kupovalec daleč po svetu okrog, je slišal o Francetu to-le dogodbico:

France je v mladih letih, ko se še ni navadil tavanja po širnem božjem svetu, pasel doma ovce po hribih. Nekoč ugleda gibko ververico, ki je veselo skakljala z vejice na vejico, z drevesca na drevesce. „Le čakaj!“ pravi France samemu sebi, „bom te že ujel in zvečer spekel v ponvi. Šment mali, majhna si, pa veselo skačeš sempatja, zakaj bi pa jaz ne, ki sem vendar večji!“

In France spleza na smrečico in ko hoče skočiti na drugo za ververico, telebne na tla kot je bil dolg in širok. No, ubil se sicer ni, ker je padel le raz smrečico, a prišel je domov ves krvav, in od iste dobe pravijo o njem:

Prismojen je bil,
prismojen bo,
dokler po svetu
pač hodil bo. —

In Upek potegne denarnico iz žepa ter plača. Gostilničarka vidi, da je za dvajsetico premalo. „E, kar zamiži, pa bo!“ odvrne Upek ter zapre za sabo gostilniške duri. —

Fran Košir.

Dobra šala.

Srbski pisatelj Stojanović piše: Razposajeni učenci so šli iz šole in so srečali starega juda ter se začeli šaliti z njim. Prvi reče: „Dobro jutro, oče Abraham!“ Drugi pa: „Da si mi zdrav, starodavni Izak!“ A tretji: „Kako ti je, starina, stric Jakob?“ — „Otroci moji,“ pravi žid, „ni mi ime ne Abraham, ne Izak, ne Jakob, ampak Savel. Ravno grem, da poiščem švoje osličke in k sreči sem takoj naletel na tri...“

SRBSKI GRB

Srbske matere.

Neka srbska mati je dejala svojemu sinu, ko je šel prvič v vojno: „Čuvaj svojo čast, moj sin, ker čast se v vojni lahko izgubi.“ Ta sin zapoveduje danes nad vso srbsko armado. — Neki vojak je bil ranjen in da ne bi preveč prestrašil matere, je pisal, da je samo malo ranjen v peto. Mati je zaklicala: „Jojmeni! Ali je moj sin obrnil sovražniku hrbet, da so ga ranili v peto?“